

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Boico Victor,

Judecători – Burduh Victor, Craiu Nicolae, Bejenaru Iurie, Ghervas Maria,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău Vladislav Harti și de către avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului Timuș Nicolae Alexei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Timuș Nicolae x, născut la x, domiciliat în sx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 08.11.2012 -19.05.2015;

instanța de apel: 26.06.2015 – 18.09.2015;

17.06.2016 – 21.12.2016;

21.08.2017 – 15.12.2017

instanța de recurs: 03.03.2016 – 24.05.2016

16.02.2017 – 27.06.2017;

04.04.2018 – 20.11.2018 :

la rejudecare în instanța de apel: 11.01.2019 – 02.05.2019

instanța de recurs: 22.05.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 19 mai 2015, Timuș Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiind stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. În sentință prima instanță a constatat că, Timuș Nicolae în luna august 2008, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor alte persoane, prin înșelăciune, profitând de relații de rudenie și încredere, a însușit de la partea vătămată Iacob Igor suma de 1 650 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din 01.08.2009, constituia suma de 26 000 lei.

Tot el, în luna februarie 2009, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sub pretextul unui împrumut și

profitând de relațiile de rudenie, a însușit de la Iacob Igor suma de 4 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din 20.02.2012, constituia suma de 53 544 de lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate Iacob Igor un prejudiciu material în sumă totală de 79 544 lei.

Tot el, la 01.11.2009, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentând un contract de vânzare - cumpărare a ap. nr. 51 situat pe str. Gavril Muzicescu nr.2 din or. Strășeni și a unui lot de teren cu nr. cadastral 8001111188, cu suprafața de 0,2141, situat pe str.31 august nr.52 din aceeași localitate, care era deținut cu drept de proprietate de către mama sa, Dîru Parascovia și sub pretextul că aceste bunuri imobile i-ar aparține inculpatului cu drept de proprietate, a însușit prin înșelăciune sub pretextul unui împrumut suma de 4 000 Euro,

Ulterior, la 01.01.2010, a însușit prin aceeași metodă suma de 2 000 Euro de la partea vătămată Sîrbu Viorel, cauzându-i astfel acestuia o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 102 520 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Timuș Nicolae, au fost calificate în baza art.190 alin.(5) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicita a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Radu Sergiu, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care Timuș Nicolae, sa fie achitat, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

- avocatul Stratan Igor în numele părților vătămate Sîrbu Viorel și Iacob Igor, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Timuș Nicolae să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 15 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3.1. În motivarea apelului avocatul Radu Sergiu a invocat că:

- inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, vinovăția acestuia nu a fost dovedită prin prisma legii, iar probele puse la baza condamnării nu au fost administrate, cercetate și apreciate corect;

- instanța a depășit învinuirile aduse, inclusiv limitele de competență pentru judecarea cauzei;

- acțiunile infracționale nu au fost cuprinse în învinuirea procurorului;

- deși au fost prezente două „părți vătămate”, diferite circumstanțe și perioade de timp, nu s-a ținut cont de faptul că sumele bănești au fost restituite de către Sîrbu Viorel;

- nu s-au individualizat corect și separat acțiunile inculpatului (pe fiecare episod), acestea având scopul de a aduna sumele prejudiciului, sub pretextul scopului unic, ca în total, acesta să depășească suma de 100 000 lei, circumstanța care influențează esențial încadrarea juridică a faptei, precum și sancțiunea aplicată;

- instanța a condamnat inculpatul în baza art.190 alin.(5) Cod penal în loc să califice separat acțiunile în baza art.190 alin.(2) sau art.190 alin.(4) Cod penal;

- tranzacția din 01.11.2009 privind suma de 4 000 Euro, poartă un caracter civil, or, prin hotărârea Judecătorei Strășeni nr.2-1053/2012 din 02.08.2012, acest litigiu a fost soluționat, motiv pentru care tragerea inculpatului la răspundere penală în prezența unor hotărâri neanulate de neîncepere a urmăririi penale și de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații, este o încălcare a drepturilor omului;

3.2 În argumentarea apelului avocatul Stratan Igor a indicat că:

- instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către Timuș Nicolae, care la momentul comiterii faptei era deosebit de gravă;

- nu s-a ținut cont de circumstanțele, urmările, motivul infracțiunii, precum și acel fapt că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii;

- pedeapsa aplicată lui Timuș Nicolae este nemotivată, deoarece inculpatul nu a recunoscut vina în privința comiterii infracțiunii imputate.

3.3 Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, s-au respins ca nefondate apelurile declarate avocatul Radu Sergiu și avocatul Stratan Igor în numele părților vătămate Sîrbu Viorel și Iacob Igor și menținută sentința Judecătorei Strășeni din 19 mai 2015.

4. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2016 au fost admise recursurile ordinare declarate, a fost casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, a fost respinsă ca nefondată cererea de apel declarată de către avocatul Stratan Igor în numele părților vătămate și admisă cererea de apel declarată de către avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului, fiind dispusă casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanța, prin care procesul penal cu privire la învinuirea lui Timuș Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, a fost încetat din motiv că există o hotărâre în privința aceleiași persoane, cu privire la aceleași acuzații.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, fiind casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2017, a fost respins, ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Igor Stratan în numele părților vătămate Sîrbu Viorel și Iacob Igor. A fost admis apelul declarat de avocatul Sergiu Radu în numele inculpatului, fiind casată sentința integral, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal de învinuire a lui Timuș Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal a fost încetat, din motiv că, există hotărâri în privința aceleiași persoane, cu privire la aceleași acuzații.

9. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2017, a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și de către părțile vătămate Iacob Igor și Sîrbu Viorel.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2018, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, părțile vătămate Iacob Igor și Sîrbu Viorel, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2017 în cauza penală privind-1 pe Timus Nicolae și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2019, s-a respins ca fiind nefondată cererea de apel declarată de către avocatul Igor Stratan în interesele părților vătămate Viorel Sîrbu și Iacob Igor împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 19 mai 2015.

A fost admisă cererea de apel declarată de către avocatul Sergiu Radu în interesele inculpatului Timus Nicolae. S-a casat integral sentința Judecătoriei Strășeni din 19 mai 2015, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, inculpatul Nicolae Timuș a fost achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal (episodul cu partea vătămată Viorel

Sîrbu), din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

11.1. Pentru motivarea soluției, instanța de apel a reținut următoarele:

Prima instanța a conchis eronat că inculpatul Timuș Nicolae este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal în privința episodului cu partea vătămată Viorel Sîrbu.

În privința episodului din 01 noiembrie 2009 cu partea vătămată Viorel Sîrbu, în rechizitoriu a fost indicat, iar ulterior și prima instanța a constatat, că Timuș Nicolae, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentând un contract de vânzare - cumpărare a ap. 51 situat pe str. Gavril Muzicescu nr.2 din or. Strășeni și a unui lot de teren cu nr. cadastral x, cu suprafața de 0,2141 situat pe str.31 august nr.52 din aceeași localitate, care era deținut cu drept de proprietate de către mama sa, Dîru Parascovia și sub pretextul că aceste bunuri imobile i-ar aparține inculpatului cu drept de proprietate, a însușit prin înșelăciune sub pretextul unui împrumut suma de 4 000 de Euro, iar ulterior, la 01 ianuarie 2010, a însușit prin aceeași metodă suma de 2 000 de Euro de la partea vătămată Sîrbu Viorel, cauzându-i astfel acestuia o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 102 520 lei.

Instanța de apel a statuat că, la materialele dosarului este anexată copia autenticată în modul prevăzut de lege a hotărârii Judecătorei Strășeni din 02 august 2012, prin care de la Timuș Nicolae s-a încasat suma de 4 500 de Euro în beneficiul lui Sîrbu Viorel.

Existența și autenticitatea căreia nu a fost negată de către partea vătămată Sîrbu Viorel, rezultă că la 01 noiembrie 2009, Sîrbu Viorel i-a împrumutat lui Timuș Nicolae suma de 4 000 de Euro, iar la 01 ianuarie 2010, în baza unui acord adițional, încă 2 000 de Euro. La 21.01.2011, Timuș Nicolae i-a restituit lui Sîrbu Viorel 1 500 de Euro, rămânând dator cu suma de 4 500 de Euro, suma care fost încasată în ordine civilă prin hotărârea Judecătorei Strășeni din 02 august 2012.

În acest context, suma de 4 000 Euro, indicată în rechizitoriu ca fiind luată la 01 noiembrie 2009, de la partea vătămată Sîrbu Viorel și suma de 2000 Euro, luată la 01.01.2010 de la partea vătămată Sîrbu Viorel, sunt aceleași sume în privința cărora s-a pronunțat instanța de judecată prin hotărârea Judecătorei Strășeni nr. 2-1053/2012 din 02 august 2012.

Probele administrate în prezenta cauză nu confirmă vinovăția lui Timuș Nicolae în privința comiterii art.190 alin.(5) Cod penal, în episodul cu partea vătămată Sîrbu Viorel, or, împrumutul acordat de partea vătămată inculpatului în valoare de 6 000 de Euro și nerambursarea acestuia în

termenii stabiliți prin recipisa semnată de Timuș Nicolae, fapt stabilit prin hotărârea Judecătorei Strășeni nr. 1053/2012, care are puterea lucrului judecat, demonstrează că între părți au existat niște relații civile, care au fost soluționate de instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Cu referire la episodul cu partea vătămată Iacob Igor, s-a reținut că inculpatul Timuș Nicolae, în luna februarie 2009, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sub pretextul unui împrumut și profitând de relațiile de rudenie, a însușit de la Iacob Igor suma de 4 000 de Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din 20 februarie 2012, constituie suma de 53 544 lei. În luna august 2008, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, profitând de relații de rudenie și încredere, a însușit de la partea vătămată Iacob Igor suma de 1 650 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din 01 august 2009, constituie suma de 26 000 lei. Astfel, prin acțiunile sale infracționale, Timuș Nicolae a sustras de la Iacob Igor suma totală de 79 544 lei.

Astfel, acțiunile inculpatului Timuș Nicolae s-au încadrat în baza art.190 alin.(4) Cod penal, adică infracțiunea de escrocherie, după semnele calificative *dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții mari.*

Cu referire la circumstanțele comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, s-a menționat că inculpatul a declarat că banii primiți de la Iacob Igor, i-a dat unei alte persoane, fapt care demonstrează că inculpatul nu spunea adevărul când cerea sumele respective de la partea vătămată, ducând-o în eroare, asigurând-o astfel în mod fals că va restitui datoria din banii câștigați din afacerea pe care de fapt nu o avea. Astfel, a fost dovedită prezența scopului de cupiditate.

Respectiv, inculpatul s-a folosit de faptul că se cunoștea cu partea - vătămată, care a avut încredere în el și nici nu a presupus că ultimul ar putea să o înșele. Astfel, prin înșelăciune, adică prin dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității, inculpatul i-a spus lui Iacob Igor că banii sunt împrumutați pentru dezvoltarea businessului. Însă, în realitate banii îi folosea pentru alte scopuri. Inculpatul, prin comportamentul său bazat pe înșelăciune și abuz de încredere, a exercitat o influențare psihică asupra conștiinței și voinței lui Iacob Igor, dobândind astfel suma de 79 544 lei, ceea ce constituie proporții mari, prezentând fals realitatea, exploatând conștient raporturile de încredere care s-au stabilit între el și Iacob Igor, ascunzând faptele și împrejurările reale, a căror necunoaștere a determinat eroarea părții vătămate privind natura reală a

transmiterii banilor către inculpat, între inculpat și Iacob Igor, nefiind stabilite raporturi juridice civile, acțiunile inculpatului fiind plasate sub incidența legii penale.

De asemenea instanța de apel a reiterat că, conform declarațiilor părții vătămate Iacob Igor, în luna august a anului 2008 i-a împrumutat inculpatului 1 650 Euro, iar în luna februarie anul 2009, inculpatul Timuș Nicolae era la el în ospetie și i-a spus că are posibilitate să-și deschidă un magazin și poate să facă ceva afaceri cu motorină, însă are nevoie de o sumă mare de bani, pe care a obținut-o de la partea vătămată, iar peste o perioadă de timp când i-a cerut să-i întoarcă banii împrumutați, inculpatul găsea diferite pretexte să nu-i întoarcă.

Instanța de apel a conchis ca fiind indirecte declarațiile martorului Rusu Ana, dar veridice prin raportare la declarațiile părții vătămate Iacob Igor, conform cărora, finul ei Iacob Igor i-a spus că, inculpatul Timuș Nicolae a împrumutat de la el suma de peste 5 000 Euro, pe care nu i-a mai întors. De asemenea, și declarațiile martorului Iacob Valentina au fost apreciate ca indirecte, dar veridice prin raportare la declarațiile părții vătămate Iacob Igor, conform cărora în luna noiembrie 2009, i-a împrumutat fiului său Iacob Igor suma de 5 000 Euro, bani pe care ea îi avea din vânzarea casei din satul Lozova. Ulterior, a aflat că suma pe care fiul ei a luat-o de la ea ca împrumut, i-a dat-o lui Timuș Nicolae, cu care erau în relații bune și acesta din urmă nu poate să-i întoarcă banii.

De asemenea instanța de apel a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în prevederile art.61 alin.(2) din Codul penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care este una gravă, de limitele pedepsei prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, de prezența în mod egal a circumstanțelor atenuante și agravante, de faptul că inculpatul Timuș Nicolae nu și-a recunoscut vina, de atitudinea lui față de cele săvârșite, de faptul că, acesta nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu are antecedente penale, dar anterior a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că o pedeapsă privativă de libertate nu ar duce la corectarea și reeducarea inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a remarcat că, s-au adevărit doar parțial alegațiile invocate în cererea de apel de către avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului Timuș Nicolae, precum că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, vinovăția acestuia nu este dovedită conform legii, iar probele puse la baza condamnării n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect,

deoarece inculpatul Timuș Nicolae a fost achitat pe episodul cu partea vătămată Sîrbu Viorel, iar în privința episodului cu partea vătămată Iacob Igor, vinovăția inculpatului în privința săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, în modul prevăzut de art.389 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a remarcat că, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă. În sens că, aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei. Prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății.

Instanța de apel a reținut că, ordonanța Procurorului raionului Strășeni, Alexandru Rața din 28 mai 2012, prin care s-a anulat ordonanța de încetare a urmăririi penale emisă la data de 23 septembrie 2011 de către procurorul în Procuratura r-nul Strășeni, Nicu Șendrea cu reluarea urmăririi penale - este în vigoare și produce efecte juridice, nefiind contestată.

Referitor la ordonanțele din 28 mai 2012 și 01 iunie 2012, instanța a menționat că, organul de urmărire penală și-a motivat în ambele cazuri raționamentele pentru care a emis aceste ordonanțe și contrar argumentelor părții apărării, nu sunt în prezența unor hotărâri neanulate de încetare a urmăririi penale și de refuz în pornirea urmăririi penale.

12. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct.6), Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea un ei noi hotărâri prin care, să fie menținută sentința Judecătoriei Strășeni din 18 mai 2015;

- avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 11), 12), 13), 14) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Curții de Apel din 22 martie 2019, în partea condamnării lui Timuș Nicolae, în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal, episodul Iacob Igor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță. Achitarea lui Timuș Nicolae, din lipsa faptului infracțiunii, în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

12.1 În motivarea recursului procurorul a invocat că:

- latura obiectivă a infracțiunii de sustragere incriminată lui Timuș Nicolae conține acțiuni care s-ar afla la limita dintre relațiile de natură civilă și cele penale, totuși ele au un caracter specific penal;

- a fost stabilit fără dubiu că inculpatul a primit de la Sîrbu Viorel, bani în sumă de 6000 Euro pentru a le investi în afaceri, pe care i-a însușit și nu i-a restituit proprietarului în termenul indicat;

- intenția inculpatului de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere banii care aparțineau lui Sîrbu Viorel, a apărut înainte de intrarea în stăpânire asupra acestor bunuri;

- soluția pronunțată de instanța de apel de achitare a inculpatului Nicolae Timuș de sub învinuirea adusă în baza art.190 alin.(5) Cod penal este neîntemeiată, s-a omis faptul că, reieșind din considerentele de ordin teoretic temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare și în cazul prezentei unei hotărâri în cadrul unei cauze civile, avându-se în vedere imposibilitatea apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile;

- la caz au persistat indici care exced limitele încălcării normelor de drept civil și acest fapt a justificat intervenția legii penale, or, chiar și prin adoptarea unei soluții definitive în partea ce tine de încasarea sumei transmise în beneficiul pătimitului Sîrbu Viorel, inculpatul Timuș Nicolae urmează a fi supus pedepsei penale devreme ce se constată că acesta a acționat cu scop de cupiditate;

- nu s-a ținut cont de faptul că acțiunea inculpatului de luare sub împrumut a unor sume importante de bani, de la mai multe persoane cunoscute, sub condiția de investire a lor în afaceri, cu asumarea obligației de restituire a sumelor primite nu a fost urmată de îndeplinirea obligațiilor asumate.

- după primirea banilor, făptuitorul nu a făcut real nici o investiție în afaceri economice și nici nu și-a îndeplinit obligațiile asumate, fapt ce confirmă că încă la momentul primirii banilor, a avut intenția de dobândire a bunurilor proprietarului;

- prima instanță corect a conchis că, prin acțiunile sale, Timuș Nicolae a demonstrat că el a urmărit intenția de a-și însuși sumele primite de la părțile vătămate, atunci când în fapt nu a întreprins real acțiuni de activitate comercială, nu răspundea la apelurile părților vătămate, etc;

12.2. În motivarea recursului avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului a invocat că:

- la baza hotărârii Judecătoria Strășeni nr.2- 1053/2012 din 02.08.2012, a stat norma neconstituțională prin care s-a declarat neconstituțional aliniatul (1) al articolului 287 din Codul de procedură penală, (Hot.CC nr. 12 din 14 mai 2015),

- tragerea la răspundere penală, mai ales în prezența unor hotărâri neanulate de neîncepere a urmăririi penale și de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații, este o gravă încălcare al Drepturilor Omului, deoarece CEDO în răspundere de câteva ori a aceleiași persoane, pentru aceiași faptă;

- la dosar lipsește careva ordonanță, potrivit art. 225 alin. (1) din Cod de procedură penală, iar Sîrbu Viorel nu a contestat în ordinea art.298-299, art. 313 din Cod de procedură penală;

- la baza anulării ordonanței din 23 septembrie 2011, s-a pus la baza precum că această hotărâre este neîntemeiată și nu a existat cauza care a determinat luarea acestei decizii;

- la punerea sub învinuire și condamnarea inculpatului nu s-a ținut cont că prin hotărârea Judecătoria Strășeni nr.2- 1053/2012 din 02.08.2012, de la inculpatul Timuș Nicolae, s-a încasat în beneficiul părții vătămate Sîrbu Viorel suma datoriei de 4500 Euro, precum și dobânda de întârziere de 751 Euro și 381 Euro;

- instanța de fond a depășit limitele de competență, pentru judecarea cauzei, nu a individualizat corect, separate acțiunile inculpatului pe fiecare episod;

- nu s-a ținut cont că părțile vătămate și toți martorii acușării sunt rude apropiate și se contrazic în declarații;

- tranzacția privind suma de 4 000 Euro, împrumutată la 01 noiembrie 2009, poartă un caracter civil și în această parte a fost soluționat litigiul.

13. Judecând recursurile ordinare declarate în speță, pe baza materialului din dosarul cauzei penale și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerii acestora, ca fiind inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în

proces și examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

La caz, Colegiul penal reține că procurorul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului cu trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 11), 12), 13) și 14) Cod de procedură penală, a invocat în recursul ordinar declarat că instanța de fond a depășit limitele de competență, pentru judecarea cauzei precum și nu a individualizat corect și separat acțiunile inculpatului pe fiecare episod.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, motivarea deciziei este expusă neclar”, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d.41-57, vol. VI), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția de respingere a apelului declarat de către avocatul Igor Stratan în interesele părților vătămate Viorel Sîrbu și Igor Iacob și de admitere a apelului declarat de către avocatul Radu Sergiu, în numele inculpatului Timuș Nicolae și de pronunțare a unei noi hotărâri, prin care a decis achitarea inculpatului Timuș Nicolae de sub învinuirea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod

Penal pe episodul cu partea vătămată Viorel Sîrbu, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, Timuș Nicolae fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal.

Cu referire la argumentele procurorului precum că, soluția pronunțată de instanța de apel privind achitarea inculpatului Timuș Nicolae de sub învinuirea adusă în baza art.190 alin.(5) Cod penal este neîntemeiată, Colegiul penal lărgit consideră că respectivele alegații nu întrunesc temeiuri ce ar impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, deoarece la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, pentru comiterea infracțiunii respective era prevăzută pedeapsa cu închisoarea de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în decizia contestată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel just a constatat că, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sensul că aceasta nu trebuie privită ca *prețul* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei. Prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății.

Cu referire la argumentele avocatului Radu Sergiu în numele inculpatului, precum că, la punerea sub învinuire și condamnarea inculpatului nu s-a ținut cont că prin hotărârea Judecătoria Strășeni nr.2-1053/2012 din 02.08.2012, s-a încasat de la inculpatul Timuș Nicolae, în beneficiul părții vătămate Sîrbu Viorel suma datoriei de 4500 Euro, precum și dobânda de întârziere de 751 Euro și 381 Euro, Colegiul penal lărgit, constată că în punctul 27 din decizia atacată se atestă că, instanța de apel a reținut faptul că, la 01 noiembrie 2009, Sîrbu Viorel i-a împrumutat lui Timuș Nicolae suma 4 000 Euro, iar la 01 ianuarie 2010, în baza unui acord adițional, încă 2 000 Euro. Ca urmare, la 21 ianuarie 2011, Timuș Nicolae i-a restituit lui Sîrbu Viorel suma de 1 500 Euro, suma rămasă spre achitare fiind de 4 500 Euro, sumă care a fost încasată în ordinea acțiunii civile, prin care s-a expus Judecătoria Strășeni prin hotărârea nr.2-1053/2012 din 02 august 2012 (Vol.II. f.d. 15).

Referitor la alegațiile avocatului Radu Sergiu în numele inculpatului referitor la aceea că, *instanța de fond a depășit limitele de competență, pentru judecarea cauzei, nu a individualizat corect și separat acțiunile inculpatului pe fiecare episod*, Colegiul penal lărgit, apreciază ca fiind eronată invocarea respectivă întrucât instanța de apel, analizând toate circumstanțele de fapt și de drept pertinente speței, prin prisma cumulului de probe cercetate de aceasta, s-a expus clar și explicit la fiecare episod în parte.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit apreciază critic argumentele avocatului Radu Sergiu în numele inculpatului, acestea în esență reprezentând dezacordul cu soluția instanței de apel, care a constatat și apreciat toate circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului Timuș Nicolae, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării lor, iar pedeapsa prin prisma procedurii în care a fost examinată cauza în prima instanță.

Apărătorul a mai invocat și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege*. Reieșind din această normă, Colegiul penal lărgit menționează că aceasta cuprinde la rândul său 6 situații în care ar fi incidente casării hotărârile instanțelor de fond, însă din recursul declarat de către avocatul inculpatului, nu se atestă existența nici unei argumentări sub aspectul cărei condiții î-și întemeiază criticile.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că, în speță nu a fost constatată prezența erorilor de drept prin prisma argumentelor invocate de avocatul Radu Sergiu, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs prin casarea deciziei atacate.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că la etapa judecării recursului, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond. Din atare considerente, Colegiul penal

lărgit nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunilor incriminate.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 11), 12), 13), 14) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea, preținsele erori invocate de recurenți, având un caracter declarativ și nefondat, alegațiile acestora nu au putut justifica necesitatea casării deciziei atacate întrucât soluția instanței de apel este legală și întemeiată, recursurile ordinare declarate urmând a fi respinse ca inadmisibile.

14. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti și de către avocatul Radu Sergiu în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2019, în cauza penală în privința lui Timuș Nicolae xxxx.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 mai 2020.

Președinte

Boico Victor

Judecători

Burduh Victor

Craiu Nicolae

Bejenaru Iurie

Ghervas Maria